

Høringsuttalelse ang. Froland kommunes arealplan med avsetting av næringsareal til kraftkrevende industri på Bøylestad

Bøylestad Energipark (BE) sine industriplaner har store og åpenbare negative konsekvenser for natur, landbruk, skogbruk, landskap og befolkning. Dette gjelder ikke bare Bøylestad og Bøylefoss, men også andre steder som blir berørt av industriplanene m/tilførselsvei.

For i det hele tatt å etablere kraftkrevende industri er det opplagt at stedet må egne seg for dette. Vi vil her påpeke flere argumenter for at dette ikke stemmer for Bøylestad.

- Østre Agder er en region med kraftunderskudd, og utbygging av kraftkrevende industri på Bøylestad vil øke kraftforbruket i regionen. Dette har flere ulemper:
  - Kraftprisene vil øke. Når etterspørselen øker i forhold til tilbudet fungerer markedskreftene slik at prisen øker. Dette er uheldig både for eksisterende industri og for private husholdninger. Dette gjelder ikke bare i Froland, men i hele strømområdet som Froland tilhører.
  - Økt forbruk i et område med kraftunderskudd må dekkes inn med tilførsel av kraft fra et område med kraftoverskudd. Med andre ord betyr dette at kraften som kreves på Bøylestad blir produsert langt unna, og at mer kraft må overføres i transmisjonsnett (økt marginaltap¹). Dette betyr mer krafttap og høyere kostnader i transmisjonsnett.
  - Økte strømpriser og kraftunderskudd på Bøylestad vil øke presset for mer kraftproduksjon i regionen, f.eks. vindkraft. Ny kraftproduksjon har ulemper knyttet til nedbygging av natur, dyreliv, støy og forurensing. Slike prosjekter preges gjerne av høyt konfliktnivå og lokale motsetninger.

---

¹ Døskeland, I. H., (2019). Marginaltap i det norske transmisjonsnett [Masteroppgave]. Universitetet i Oslo. <https://www.duo.uio.no/bitstream/handle/10852/73151/D-skeland-lvar.pdf?sequence=1&isAllowed=y>

- Bøylestad Energipark argumenterer for at industrietablering på Bøylestad begrenser linjetap og gir god ressursutnyttelse. Det er et svakt og marginalt argument. Det er mange regioner i Norge med kraftoverskudd der industrietableringer vil medføre betydelig mindre linjetap enn Bøylestad. Selv Morrow-etableringen i Arendal, som henter strømmen fra Bøylestad, vil kun ha et marginalt større tap enn om etableringen ble gjort på Bøylestad. Mesteparten av effekttapet kommer fra transformatorer og lavspent linjeføring i selve industrianlegget, og dette tapet er uavhengig av hvor man etablerer seg. Derneft vil det være linjetap i transmisjonsnettet fra kraftprodusent til Bøylestad, men dette gjelder jo uansett om industrien etablerer seg på Bøylestad eller et sted som henter strømmen fra Bøylestad. Det er kun tapet i regional høyspentlinje fra Bøylestad og til Arendal som må påregnes i tillegg, og dette tapet utgjør kun en liten del av det totale effekttapet.
- En etablering på i størrelsesorden 700 ansatte på Bøylestad vil medføre stor trafikk. Det vil være mange pendlerreiser og mye tungtransport tilknyttet industrien på Bøylestad. Dette er jo årsaken for at det må bygges tilkomstvei. En mer sentral lokasjon for industrietablering, som f.eks. Eyde Material Park i Arendal vil medføre betydelig mindre transport, pga. kortere reiseavstander både for pendlere og tungtransport. Dette vil spare samfunnet for unødvendige klimagassutslipp og tidsbruk.
- Etablering av en industripark på Bøylestad medfører at over 1800 mål med skoglandskap blir ugjenopprettelig omgjort til industri arealer. I et lengre perspektiv kjenner vi ikke behovet eller lønnsomheten til eventuelle industri etableringer og en eventuell nedleggelse kan medføre store økonomiske kostnader for kommune og et sår i naturen for all fremtid. Nedsprengt fjell og gjenfylte myrer lar seg ikke gjenopprette.
- I et naturbevaringshensyn lokalt i Froland kommune vil det være betydelig bedre å omdisponere allerede eksisterende industriarealer enn å etablere nye. Froland kommune har allerede Gullknapp industriområde med nåværende ca. 700 mål bearbeidede arealer i form av en flyplass som årlig går i underskudd og med kun en ansatt. Den samfunnsmessige bruksverdien av de nevnte arealene burde bedre utnyttes før man tar i bruk ny natur. Gullknapp industriområde ligger betydelig nærmere eksisterende infrastruktur og sekundær arealbehov vil også være mindre.

Argumentene over viser at Bøylestad er ikke et attraktivt sted sett fra et samfunnsøkonomisk perspektiv. Det finnes også gode argumenter for at industrien selv ikke vil være tjent med å etablere seg på Bøylestad:

- Kraftprisene er svært høye. REC Solar i Kristiansand og på Herøya har nettopp stanset produksjonen pga. dette.² Alcoa Lista har akkurat annonsert at de stenger ned en produksjonslinje.³ Høy overføringskapasitet mot kontinentet og en dertil krevende energisituasjon i Europa, peker i retning av at vi er i en ny situasjon og må venne oss til høyere kraftpriser, kanskje spesielt i Agder. De fleste andre regioner i Norge og Sverige fremstår nå langt mer attraktive for kraftkrevende industri enn Agder.
- Bøylestad mangler havn. Dette er en stor ulempe for industrietableringer, siden mye kraftkrevende industri også er materialintensiv der råstoff og produkter skipes inn og ut. Kostnadene og klimafotavtrykket forbundet med ekstra lagring, håndtering og transport inn til Bøylestad er et handikap de færreste ønsker å dra med seg i en konkurranseutsatt industri.

² https://www.nrk.no/sorlandet/faedrelandsvennen_-eierne-vurderer-a-legge-ned-rec-solar-norway-1.16072965

³ <https://e24.no/naeringsliv/i/g6Xg10/de-ekstreme-stroemprisene-gjoer-at-alcoa-lista-stenger-ned-produksjon>

- Nå er det over 2 år siden planer for kraftkrevende industri på Bøylestad ble lansert, men det er fortsatt ikke en eneste konkret aktør som offentlig har meldt interesse for å etablere seg der. Faktisk har det i perioden blitt presentert flere etableringer av grønn industri i regionen, men på andre lokasjoner:
  1. Morrow valgte som kjent Eyde Energipark utenfor Arendal. Bøylestad ble spilt inn som lokasjon, men kom ikke engang til finalerunden. Minst fire andre lokasjoner i Agder ble vurdert som mer attraktive for batterifabrikk enn Bøylestad.
  2. Vianode skal bygge fabrikk for produksjon av batterimaterialer på Herøya.⁴
  3. North Ammonia skal bygge fabrikk for produksjon av ammoniakk på Eydehavn.⁵
  4. Greenstat og Everfuel vil etablere produksjon av hydrogen på Fiskå i Kristiansand.⁶

Disse eksemplene viser at det er mange lokasjoner i nærheten som er mer attraktive for industrietablering enn Bøylestad. Det er gode grunner for dette, knyttet til infrastruktur, logistikk, kommunikasjoner og tilgang til etablert industriareal. Og om noen industriaktører skulle ønske tilgang til nytt industriareal, har Arendal kommune avsatt rikelig med industriareal i Eyde Material Park.⁷ Bedre kommunikasjoner og mye kortere vei til Arendal Havn gjør dette til en langt mer attraktiv lokasjon enn Bøylestad Energipark.

Vi mener at planene til Bøylestad Energipark må stanses og tas ut av arealplanen til Froland kommune. Industriparken m/tilkomstvei innebærer store og ødeleggende tiltak og vil være en stor belastning for naturmangfold, næring, landskap og innbyggerne på Bøylestad/Bøylefoss. Slik kraftsituasjonen er nå er det ikke spesielt attraktivt å etablere seg i Østre Agder. Og selv om den situasjonen skulle endre seg er det fortsatt mange bedre, alternative lokasjoner i regionen. Prosjektet er unødvendig og må stanses, slik at området kan bevares.

Innsendt av
Egil Vålansmyr Herland
Maria Vålansmyr Herland
Anders Vålansmyr
Tone Vålansmyr
Johannes Vålansmyr

---

⁴ <https://www.ta.no/vil-bygge-ny-fabrikk-pa-heroya/s/5-50-1343788>

⁵ <https://northammonia.com/project>

⁶ <https://greenstat.no/hvaskjer/greenstat-og-everfuel-vil-etablere-hydrogen-knutepunkt-agder>

⁷ <https://eydematerialpark.com/>